

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZABÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/394

KARAR NO : 1982/277

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/b maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Semih Özal

O L A Y : A- Sanığın İzmir'de yayınlanan Genç Sosyalist isimli gazetesinin sorumlu yazı işleri müdürü olduğu, bu gazetenin 27.3.1979 gün, 32 sayılı nüshasında yayınlanan "Konya D.M.M.A.'da faşistlere yer yok.", "Konya D.M.M.A. da faşist polislerin görevli oldukları günlerde bundan cesaret alan, polislerce de kollanan faşistler, sürekli devrimcilere saldırıyorlar. Ama çoğu zaman faşist polislerin desteğine rağmen gereken cevabı alıyorlar", " Devrimci öğrenci hareketinin durumu ve görevi", "SGB. 2. yılını doldurdu" başlıklı yazılarda baştan sona kadar komünizmin övüldüğü, devletin emniyet muhafaza kuvvetlerinin alenen tahkir ve tezyif edildiği İzmir C. Savcılığı'nca ileri sürülerek, sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 159/1., 142/1-6., 142/4-6., 173/son (2 kez). maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi, 23.6.1980 gününde, esas 1979/216, karar 1980/285 sayı ile; sanığa atılı suçların ideolojik amaçlı olduğu, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet eylemlerinin ve anarşik ortamın yaratılmasının kökenini oluşturduğu, gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

B- Sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı Genç Sosyalist Gazetesi'nin 30.6.1979 günlü, 14. sayılı nüshasında komünizm propagandası ve bölücülük propagandası yapıldığı İzmir C. Savcılığı'nca ileri sürülerek, eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., 173/son.(3 kez)., 142/3-6. maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi, 1.7.1980 gününde, 1980/253-308 sayı ile; sanığa atılı suçun, sıkıyönetim ilânını gerektiren eylemlerden olduğu ve sıkıyönetim askerî mahkemelerinin elkoyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunduğu, gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi, her iki dava dosyasını birleştirmiş ve 14.10.1980 gününde, 1980/225-120 sayı ile; sanığa atılı suçların 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen üç aylık süre dışında işlendiği ve görülmekte olan davalarla organik bağının bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Nevza Doğan, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 31.5.1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Askerî Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gerçeği görüşülüp düşünüldü:

Suçlar, İzmir'de 20.2.1980 gününde ilân edilen sıkıyönetimden önceki üç ayın dışında, 27.3.1979, 30.6.1979 günlerinde işlenmiştir.

Atılı suçun, amacı; cumhuriyeti, vatan ve milletin bütünlüğünü, bölünmezliğini, bağımsızlığını, milli güvenliği tehlikeye düşüren, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya zemin hazırlayan olayların düşünsel ve eylemsel yapısını önceden oluşturmak olduğundan, bu suçların Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında olduğu ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu aşçıktır.

Gerçeği suç, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen üç aylık süre dışında işlenmiş ise de, Genç Sosyalist isimli gazetenin İçişleri Bakanlığı'nın yazılarından TKP/B adlı örgütün yayın organı olduğunun açıklanması ve TKP. ile ilgili davalara sıkıyönetim askeri mahkemelerince elkonulması karşısında, davanın 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesi uyarınca Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.../....

SONUÇ: Askerî Yargı'da görülmesine, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin 14.10.1980 günlü, 1980/225-120 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 31.5.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

K. Terzioğlu

Üye

Fethi Özdural

F. Özdural

Üye

İsmail Oğuz

I. Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Y. Çiftçioğlu

Üye

Hasan Çelikkale

H. Çelikkale

Üye

Nail Yücel

N. Yücel